

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ (Σ.Ε.Υ.Π.)
ΤΜΗΜΑ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΙΓΙΟΥ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

**«Παραπτεμπτικά φυσικοθεραπείας. Ποιοι τα
χορηγούν, πόσο καλά ενημερωμένοι είναι για
το περιεχόμενό τους, πόσο σύννομα κι
επιστημονικά άρτια είναι;»**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗ:

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

A.M.: 671

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: κ. ΚΑΝΤΑΣ Π.

ΑΙΓΙΟ - 2011

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της εργασίας είναι να ερευνηθεί αν οι γιατροί που παραπέμπουν τους ασθενείς στη φυσικοθεραπεία, έχουν τη γνώση αλλά και τη νομιμοποίηση να επιλέγουν τις φυσιοθεραπευτικές πράξεις που πραγματοποιούν οι φυσιοθεραπευτές στα εργαστήριά τους. Τέλος θα ερευνηθεί πόσο σύννομα κι επιστημονικά άρτια είναι τα παραπεμπτικά φυσικοθεραπείας.

Πραγματοποιήθηκε έρευνα βασισμένη σε ένα ερωτηματολόγιο (10 ερωτήσεων). Μοιράστηκαν 170 ερωτηματολόγια σε γιατρούς 4 ειδικοτήτων (Ορθοπαιδικός, Νευρολόγος, Νευροχειρουργός και Ρευματολόγος).

Λέξεις κλειδιά: Παραπεμπτικά φυσικοθεραπείας, φυσικοθεραπευτικές πράξεις

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω αρχικά όλους τους καθηγητές της Σχολής μου στο Αίγιο για τις πολύτιμες γνώσεις που αποκόμισα από αυτούς κατά τη διάρκεια των σπουδών μου. Ιδιαίτερες και θερμές είναι οι ευχαριστίες μου στον εισηγητή κ. Π. Κάντα για την ανάθεση του θέματος, την επίβλεψη και την παροχή κάθε βοήθειας στην συγγραφή της παρούσας μελέτης.

Επίσης, θα ήθελα να αναφέρω σε αυτό το σημείο ότι κομβικό ρόλο στην πτυχιακή μου εργασία έπαιξε η προεργασία, η οποία είχε συντελεστεί από άλλους φοιτητές, οι οποίοι ωστόσο δεν προχώρησαν στην ολοκλήρωσή της.

Εν κατακλείδι, θα ήθελα να τονίσω ότι για μένα η πτυχιακή αυτή εργασία ήταν το σκαλοπάτι που με έφερε ένα βήμα πιο κοντά στο στόχο μου, ο οποίος είναι η βαθύτερη και καλύτερη δυνατή γνώση του αντικειμένου που επέλεξα να γίνει το επάγγελμά μου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ	
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ	2-11
<u>1.1. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ</u>	2
<u>1.2. Η ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΩΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</u>	3
<u>1.3. ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΕΣ</u>	4
<u>1.4. ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ</u> <u>ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ</u>	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ	
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ	12-20
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	21
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	25
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	38

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το θέμα της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι: «Παραπεμπτικά φυσικοθεραπείας. Ποιοι τα χορηγούν, πόσο καλά ενημερωμένοι είναι για το περιεχόμενό τους, πόσο σύννομα κι επιστημονικά άρτια είναι;»

Σκοπός της εργασίας είναι να ερευνηθεί αν οι γιατροί που παραπέμπουν τους ασθενείς στη φυσικοθεραπεία, έχουν τη γνώση αλλά και τη νομιμοποίηση να επιλέγουν τις φυσιοθεραπευτικές πράξεις που πραγματοποιούν οι φυσιοθεραπευτές στα εργαστήριά τους.

Όσον αφορά την επιλογή του θέματος της πτυχιακής εργασίας, κίνητρο υπήρξε η συχνά επαναλαμβανόμενη απορία μεγάλου μέρους των πρωτοετών φοιτητών του τμήματος Φυσιοθεραπείας, στα πλαίσια του μαθήματος «Δεοντολογία-Εισαγωγή στη Φυσιοθεραπεία», σχετικά με το ποιος έχει την ευθύνη επιλογής των εκτελούμενων φυσιοθεραπευτικών πράξεων. Είχε γίνει μια πρώτη συμπλήρωση-καταγραφή ερωτηματολογίων, χωρίς όμως να είναι γνωστοί οι λόγοι για τους οποίους σταμάτησε αυτή η έρευνα (περίπου 30 συμπληρωθέντα ερωτηματολόγια). Παρ' όλα αυτά, με την παρούσα εργασία προσπαθήσαμε να διεκπεραιώσουμε την αρχική έρευνα με όσο περισσότερα ερωτηματολόγια.

Είναι γνωστό άλλωστε σε όσους κινούνται στο χώρο της φυσιοθεραπείας ότι το θέμα των παραπεμπτικών αποτελεί συχνά σημείο τριβής ανάμεσα στους παραπέμποντες γιατρούς, τους παραπεμπόμενους ασθενείς και τους εκτελούντες φυσιοθεραπευτές.

Στα πλαίσια της παρούσας πτυχιακής εργασίας έγινε προσπάθεια να ερευνηθούν διάφορες παράμετροι. Παράμετροι όπως το τι προβλέπει το Προεδρικό Διάταγμα που ορίζει τα δικαιώματα των φυσιοθεραπευτών, τι απαιτούν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί όπως το ΙΚΑ από τους φυσιοθεραπευτές για να συνάψουν σύμβαση μαζί τους, τι διδάσκονται οι γιατροί στις σχολές τους σε σχέση με τη φυσιοθεραπεία. Επίσης, καταρτίστηκε κι ένα ερωτηματολόγιο, το οποίο διανεμήθηκε για να απαντηθεί σε γιατρούς σχετικών ειδικοτήτων, μια και κρίθηκε ως ιδιαίτερα σημαντική η γνώμη των ίδιων των γιατρών σχετικά με το θέμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ

1.1. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Για να βρεθεί τι ισχύει, ή τουλάχιστον τι θα έπρεπε να ισχύει, στράφηκε η προσοχή στο Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθ. 90 της 8 Μαρτίου 1995 (αριθ. ΦΕΚ 53), το οποίο ορίζει τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων του τμήματος Φυσιοθεραπείας της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (πλέον ΑΤΕΙ).

Σε συνεργασία με τον επιβλέποντα καθηγητή (κ. Π. Κάντα), αποφασίστηκε να καταδειχθεί το μείζον πρόβλημα, ποιοι χορηγούν τα παραπαιεμπτικά φυσικοθεραπείας, πόσο καλά ενημερωμένοι είναι για το περιεχόμενό τους, πόσο σύννομα κι επιστημονικά άρτια είναι, κάνοντας μια έρευνα βασισμένη σε ένα ερωτηματολόγιο. Μοιράστηκαν επιπλέον 140 ερωτηματολόγια (φθάνοντας συνολικά στα 170 ερωτηματολόγια) σε γιατρούς 4 ειδικοτήτων (Ορθοπεδικός, Νευρολόγος, Νευροχειρουργός και Ρευματολόγος). Εξαιτίας της συχνότερης συνταγογράφησης παραπαιεμπτικών φυσιοθεραπείας (τουλάχιστον προς τα εργαστήρια φυσιοθεραπείας) επιλέχθηκαν αυτές οι ειδικότητες.

Στην παρούσα έρευνα αποκλείστηκαν ειδικότητες όπως καρδιοχειρουργοί, αγγειοχειρουργοί, πνευμονολόγοι κλπ, λόγω του ότι οι ιατροί αυτοί αντιμετωπίζουν φυσιοθεραπευτικά τους ασθενείς συνήθως κατά τη διάρκεια της νοσηλείας τους σε κλινικές και νοσοκομεία. Επίσης, δε συμμετείχαν οι Φυσίατροι, γιατί λόγω ειδικότητας, θεωρείται βέβαιο ότι γνωρίζουν τι είναι η φυσιοθεραπεία και πως εφαρμόζεται.

Η συμπλήρωση ερωτηματολογίων πραγματοποιήθηκε με επιτόπιες συναντήσεις με τους ιατρούς, ενώ σε μερικές περιπτώσεις, όταν δεν ήταν εφικτή η συνάντηση, έγινε τηλεφωνική συμπλήρωση ερωτηματολογίων (με τα μέλη της Ελληνικής Ρευματολογικής Εταιρείας).

Στο Παράρτημα παρουσιάζεται α) το ερωτηματολόγιο, β) το Προεδρικό Διάταγμα 90/1995, γ) Οδηγίες προς τους συμβεβλημένους με τον ΟΠΑΔ και τον ΟΑΕΕ γιατρούς που έχουν αποδεχθεί τους όρους και τις προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στους ασφαλισμένους του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ,

δ) Εγκύκλιος που αφορά τα παραπεμπτικά φυσικοθεραπείας ΙΚΑ και ε) ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών από Ιατρική Σχολή.

1.2. Η ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΩΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η εκπαίδευση της φυσικοθεραπείας στην Ελλάδα σε επίπεδο ανώτατων σπουδών παρέχεται μόνο από τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ) της χώρας και η ποιοτική αναβάθμιση των Ιδρυμάτων αυτών τα τελευταία χρόνια έχει άμεσο αντίκτυπο και στην ποιότητα των παρεχόμενων σπουδών στους υποψήφιους φυσικοθεραπευτές. Διενεργήθηκε έρευνα στους οδηγούς σπουδών των κυριοτέρων Ιατρικών Σχολών στην Ελλάδα (Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ιατρική Θεσσαλονίκης, Ιατρική Θεσσαλίας) και διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχει μάθημα φυσικοθεραπείας (είτε υποχρεωτικό, είτε προαιρετικό) σε κάποια από αυτές τις σχολές (www.med.uoa.gr ; www.med.auth.gr ; www.med.uth.gr).

Στόχος των απαραίτητων μαθημάτων φυσικοθεραπείας (θεωρητικά και εργαστηριακά) είναι η προαγωγή, ανάπτυξη και μετάδοση των γνώσεων στην Τεχνολογία και την Επιστήμη της Φυσικοθεραπείας. Με κατάλληλη θεωρητική διδασκαλία, εργαστηριακή και πρακτική άσκηση (αν είναι δυνατόν) ή σε άλλες περιπτώσεις τεχνολογική και εφαρμοσμένη έρευνα, πρέπει να παρέχονται στους σπουδαστές τα απαραίτητα εφόδια, που εξασφαλίζουν την άρτια εκπαίδευσή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία και εξέλιξη. Τα μαθήματα φυσικοθεραπείας καλύπτουν το γνωστικό αντικείμενο της Επιστήμης της Φυσικοθεραπείας, με στόχο την πρόληψη, βελτίωση και αποκατάσταση παθολογικών καταστάσεων, συγγενών και επίκτητων, καθώς και τραυματικών βλαβών που προκαλούν διαταραχές στο ερειστικό, μυϊκό, νευρικό, αναπνευστικό και καρδιοαγγειακό σύστημα (www.opengov.gr).

Η Φυσικοθεραπεία παρέχει υπηρεσίες σε άτομα ώστε να καταφέρουν να αναπτύξουν, να διατηρήσουν και να αποκαταστήσουν μέγιστη δύναμη και λειτουργική ικανότητα κατά την διάρκεια της ζωής τους. Στόχος της φυσικοθεραπείας είναι η παροχή υπηρεσιών όταν η δύναμη και η λειτουργικότητα ενός ατόμου κινδυνεύουν από διαδικασίες όπως γηρατειά, ασθένεια ή τραυματισμός. Μέγιστη και λειτουργική κίνηση είναι η πεμπτούσια του τι σημαίνει να είναι κάποιο άτομο υγιές.

Με την φυσικοθεραπεία παρέχεται η εξέταση/αξιολόγηση, η πρόγνωση, το σχέδιο της φροντίδας/παρέμβασης καθώς και η επανααξιολόγηση του ασθενούς.

Η Φυσικοθεραπεία ως γνωστικό αντικείμενο πρέπει να υφίσταται και στην Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση (ΠΕ) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων με σκοπό την ανάπτυξη των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας προς τον Ελληνικό Πληθυσμό καθώς και την βελτίωση της ποιότητας ζωής του. Η δραστηριοποίηση αυτού του Τομέα, μέσω της έρευνας και των μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών, θα συμβάλλει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της χώρας, στην παραγωγή καινοτομιών και τελικά στη ζητούμενη σήμερα «αριστεία» και σε αυτό τον τομέα (www.opengov.gr).

Η Φυσικοθεραπεία:

- αποτελεί επιστήμη αναγνωρισμένη που συνεχώς αναπτύσσεται, απαιτώντας βαθιές θεωρητικές γνώσεις που οδηγούν τον κάτοχό τους στην αναγκαία τεκμηριωμένη εφαρμογή,
- εντάσσεται ως κλινική επιστήμη, στις επιστήμες υγείας όπως η Ιατρική, η Οδοντιατρική, Νοσηλευτική, Διατροφολογία, Ψυχολογία, κλπ, αφού πραγματεύεται την υγεία και την ποιότητα ζωής του ανθρώπου
- κύριο συστατικό της στοιχείο αποτελεί η διαδικασία λήψης απόφασης σε κλινικό περιβάλλον,
- προϋποθέτει και απαιτεί συνεχή παραγωγή νέας γνώσης που
(1) συνδέεται με τον εκάστοτε πληθυσμό/έθνος και
(2) παράγει καινοτομίες – τεχνογνωσία,
- είναι αναγκαία, ως παρεχόμενη υπηρεσία, βελτιώνοντας το επίπεδο υγείας και την ποιότητας ζωής.

Τέλος είναι αξιοσημείωτο ότι σημαντικός αριθμός Φυσικοθεραπευτών διαθέτει μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο σπουδών (www.opengov.gr).

1.3. ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΕΣ

Στην Ελλάδα, οι εγγεγραμμένοι Φυσικοθεραπευτές στον Πανελλήνιο Σύλλογο Φυσικοθεραπευτών είναι πάνω από 5500, ενώ στο τέλος του 1995 ήταν 2200.

Παγκοσμίως, η πιο άμεση μέθοδος για να αυξηθεί ο αριθμός των φυσικοθεραπευτών, ήταν η αύξηση του αριθμού των προγραμμάτων εκπαίδευσης. Στην Αμερική, η αύξηση του αριθμού των εκπαιδευτικών προγραμμάτων (175% αύξηση από το 1970 μέχρι το 1993) και η αύξηση του αριθμού των συμμετεχόντων στα εκπαιδευτικά προγράμματα (ο αριθμός των εκπαιδευόμενων σε μια τάξη αυξήθηκε από 27 άτομα το 1980 σε 39 το 1992 και για τους βοηθούς φυσικοθεραπευτές από 12 μαθητές το 1980 σε 22 το 1992 ανά τάξη) είχε σαν αποτέλεσμα την αύξηση κατά 8% των αποφοίτων ανά χρόνο. Στη χώρα μας η αύξηση των τμημάτων Φυσικοθεραπείας στη Τριτοβάθμια εκπαίδευση καθώς και η πολιτική του Υπουργείου Παιδείας να αυξήσει τους εισακτέους στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτέλεσε βασικό λόγο για την αύξηση των πτυχιούχων Φυσικοθεραπευτών. Ένας άλλος σημαντικός λόγος είναι η αναβάθμιση του κλάδου και η διαπίστωση της ελληνικής κοινωνίας όσον αφορά την αναγκαιότητα και την καθιέρωση της φυσικοθεραπείας ως έναν από τους σημαντικούς κλάδους παροχής υπηρεσιών υγείας (Χατζηχριστοδούλου και Τσάμης, 2003).

Οι πτυχιούχοι φυσικοθεραπείας, φέρουν τον επαγγελματικό τίτλο "Φυσιοθεραπευτές ή Φυσικοθεραπευτές" και απασχολούνται είτε σε συνεργασία με τους ιατρούς, είτε αυτοδύναμα, μετά από σχετική ιατρική διάγνωση, με την πρόληψη, βελτίωση και αποκατάσταση παθολογικών καταστάσεων, συγγενών και επίκτητων καθώς και τραυματικών βλαβών που προκαλούν διαταραχές στο ερειστικό, μυϊκό, νευρικό, αναπνευστικό και καρδιαγγειακό σύστημα (Π.Δ. 90/1995).

Υπάρχουν ουσιώδη αλλά και τυπικά προσόντα για έναν φυσικοθεραπευτή. Τα τυπικά προσόντα, έχουν σχέση με τις προϋποθέσεις που απαιτούνται από το Κράτος για την άσκηση του επαγγέλματος. Η άσκηση του επαγγέλματος του φυσικοθεραπευτή είναι νομικά κατοχυρωμένη. Απαιτείται πτυχίο Τ.Ε.Ι. ή ισότιμων σχολών, καθώς και άδεια ασκήσεως επαγγέλματος που χορηγείται από τις Διευθύνσεις Υγιεινής των Νομαρχιών. Με το Ν. 775/70 κατοχυρώνεται το επάγγελμα του φυσικοθεραπευτή. Ειδικότερα το άρθρο 15 προβλέπει αυστηρές κυρώσεις για την αντιποίηση του επαγγέλματος. Είναι δε, το αυτό με την αντιποίηση του Ιατρικού Επαγγέλματος. Στο Π.Δ. 90/1995, άρθρο 1 παρ. 2 αναφέρεται «Ο πτυχιούχος φυσιοθεραπευτής, επιλέγει και εκτελεί τις φυσιοθεραπευτικές πράξεις μετά από γραπτή διάγνωση ή γνωμάτευση του ιατρού και σύμφωνα με τις τυχόν σχετικές οδηγίες του.

Σύμφωνα με την Παγκόσμια Συνομοσπονδία Φυσικοθεραπείας, οι φυσικοθεραπευτές πρέπει να είναι κατάλληλοι για:

- (1) διεξαγωγή γενικής εξέτασης/αξιολόγησης του ασθενή ή των αναγκών μια ομάδας ασθενών,
- (2) διατύπωση μιας «διάγνωσης», πρόγνωσης καθώς και σχεδίου παρέμβασης,
- (3) παροχή συμβουλών με βάση την εμπειρία τους,
- (4) καθορισμό για το πότε οι ασθενείς πρέπει να αναφερθούν σε έναν άλλο επαγγελματία υγειονομικής περίθαλψης,
- (5) εκτέλεση ενός φυσιοθεραπευτικού προγράμματος πρόληψης/θεραπείας,
- (6) καθορισμό αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων/επεξεργασιών και
- (7) υποβολή οδηγιών για αυτοδιαχείριση.

Επίσης ο φυσικοθεραπευτής πρέπει να ενημερώνεται για τις τρέχουσες και σύγχρονες μεθοδολογίες αποκατάστασης, αφού όπως γνωρίζουμε η φυσικοθεραπεία είναι μια συνεχώς εξελισσόμενη επιστήμη. Ο φυσικοθεραπευτής πρέπει να προσφέρει τις υπηρεσίες του ανεξάρτητα από πολιτιστική αντίληψη, εθνικότητα, θρησκεία, πολιτική τοποθέτηση, οικονομική κατάσταση αλλά και κοινωνική θέση. Έτσι με όλα τα παραπάνω ο φυσικοθεραπευτής πρέπει να τηρεί με λίγα λόγια τον κώδικα Δεοντολογίας των Φυσικοθεραπευτών.

Οι φυσικοθεραπευτές ασκούν ελεύθερο επάγγελμα σε ιδιωτικό Εργαστήριο Φυσικοθεραπείας ή σε κατ' οίκον επισκέψεις ασθενών. Οι πτυχιούχοι φυσιοθεραπευτές έχουν δικαίωμα απασχόλησης στο δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, στον ιδιωτικό τομέα ή ως ελεύθεροι επαγγελματίες, μπορούν δε να ιδρύουν ιδιωτικά εργαστήρια φυσικοθεραπείας κατά τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας (Π.Δ. 90/1995).

Οι ασθενείς που επισκέπτονται εργαστήρια φυσιοθεραπείας, σε μεγάλο βαθμό αναπτύσσουν σχέση εμπιστοσύνης με τους φυσιοθεραπευτές, πράγμα που διευκολύνει τους φυσιοθεραπευτές στο να επιλέξουν και να εφαρμόσουν αυτό που θεωρούν κατάλληλο για τον κάθε ασθενή.

Δεν είναι λίγες οι φορές όμως που επιμένουν στους φυσιοθεραπευτές να εφαρμόζουν ακριβώς τις εντολές των ιατρών, αμφισβητώντας ανοικτά την επιστημονική αλλά και επαγγελματική τους επάρκεια.

1.4. ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Οι πρώτες ερωτήσεις του ερωτηματολογίου έχουν σα στόχο να δώσουν «ταυτότητα» στο δείγμα.

Προσπαθώντας να κάνουμε το δείγμα όσο γίνεται πιο αντιπροσωπευτικό, κι εκμεταλλευόμενοι την ευκαιρία που μας έδινε η ύπαρξη φοιτητών από κάθε γωνιά της Ελλάδας κυριολεκτικά, φροντίσαμε για την όσο το δυνατό μεγαλύτερη διασπορά των ερωτηματολογίων. Σύμφωνα με τα παραπάνω, από τη στατιστική ανάλυση των ερωτηματολογίων, καταγράφηκαν τα εξής:

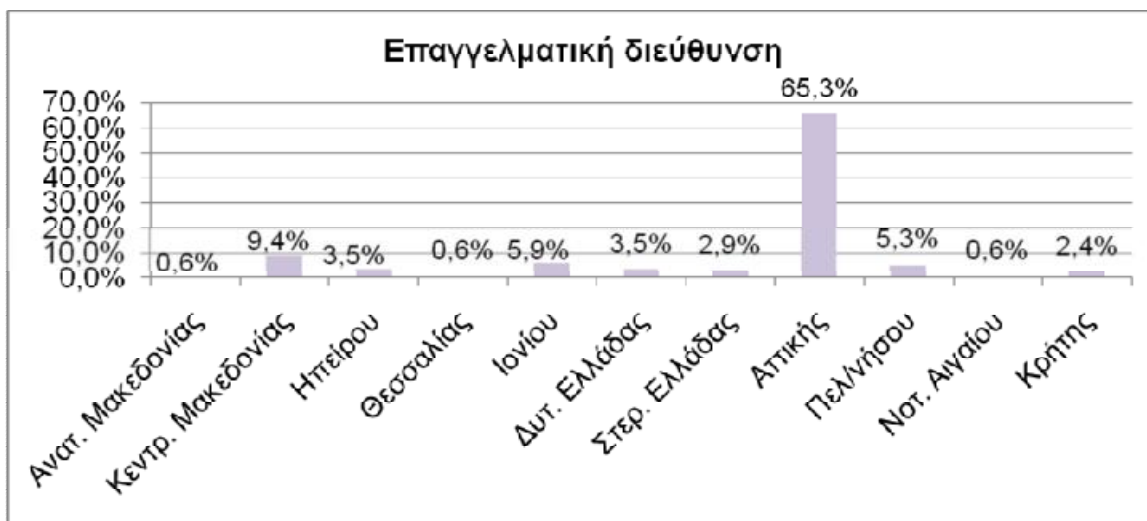
Ø Επαγγελματική διεύθυνση

Ανατ. Μακεδονίας	Κεντρ. Μακεδονίας	Ηπείρου	Θεσσαλίας	Ιονίου	Δυτ. Ελλάδας
1	16	6	1	10	6

Στερ. Ελλάδας	Αττικής	Πελονήσου	Νοτ. Αιγαίου	Κρήτης
5	111	9	1	4

Ανατ. Μακεδονίας	Κεντρ. Μακεδονίας	Ηπείρου	Θεσσαλίας	Ιονίου	Δυτ. Ελλάδας
0,6%	9,4%	3,5%	0,6%	5,9%	3,5%

Στερ. Ελλάδας	Αττικής	Πελονήσου	Νοτ. Αιγαίου	Κρήτης
2,9%	65,3%	5,3%	0,6%	2,4%

Το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετεχόντων ιατρών στην παρούσα έρευνα έχει επαγγελματική διεύθυνση στην Αττική με 65% (111 άτομα). Το υπόλοιπο 35% έχει επαγγελματική διεύθυνση στην περιφέρεια. Ειδικότερα το 9,4% στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (16 άτομα), το 5,9% (10 άτομα) στην Περιφέρεια Ιονίου κ.ο.κ.

Ø Χρόνια άσκησης επαγγέλματος

< ή = 10	10> & <=20	>20
55	60	55
32,4%	35,3%	32,4%

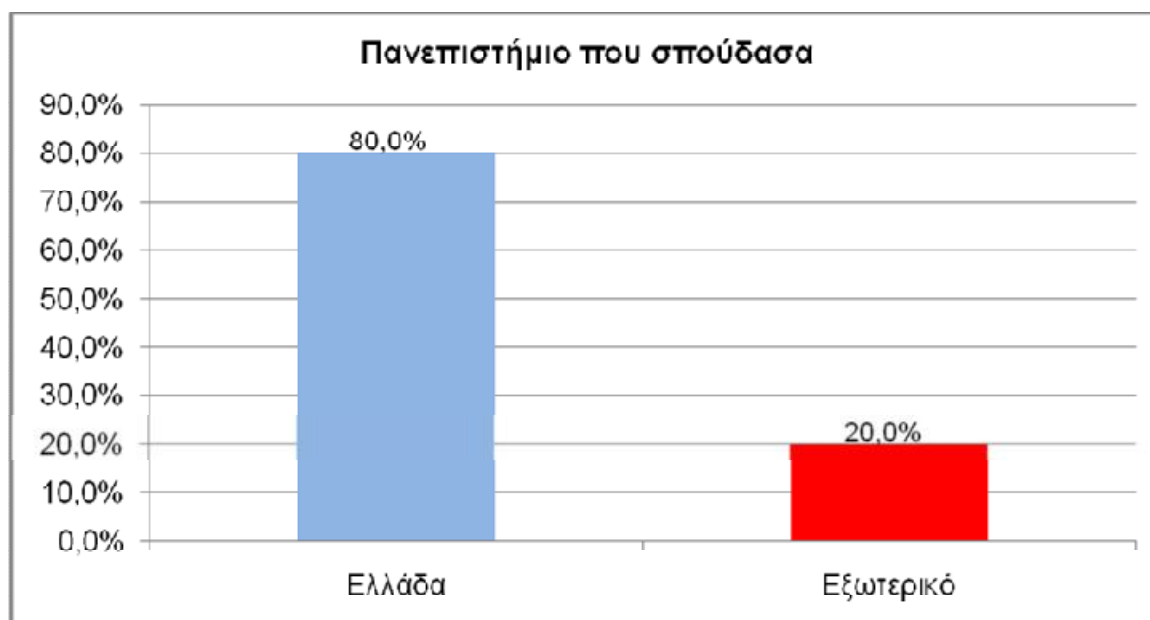

Όσον αφορά την ερώτηση αυτή, και οι τρεις κατηγορίες που αφορούσαν τα χρόνια προϋπηρεσίας επαγγέλματος είχαν σχεδόν τα ίδια ποσοστά. Ειδικότερα, το 35,3% των ερωτηθέντων απάντησε ότι είχε προϋπηρεσία περισσότερο από 10 χρόνια και λιγότερα από 20 χρόνια. Το 32,4% απάντησε ότι είχε προϋπηρεσία λιγότερη από 10 χρόνια, ενώ το ίδιο ποσοστό (32,4%) απάντησε πως είχε προϋπηρεσία μεγαλύτερη από 20 χρόνια.

Ο λόγος που τέθηκε αυτή η ερώτηση, είναι η προσπάθεια να φανεί αν με την πάροδο των χρόνων αυξάνεται ή μειώνεται η εμπιστοσύνη των ιατρών στη φυσιοθεραπεία. Το συντριπτικό ποσοστό υπέρ του ναι όμως, σε επόμενη ερώτηση σχετικά με το αν συνταγογραφούν ή όχι φυσιοθεραπεία, κατέστησε περιττή την περαιτέρω ανάλυση.

Ø Πανεπιστήμιο που σπούδασαν

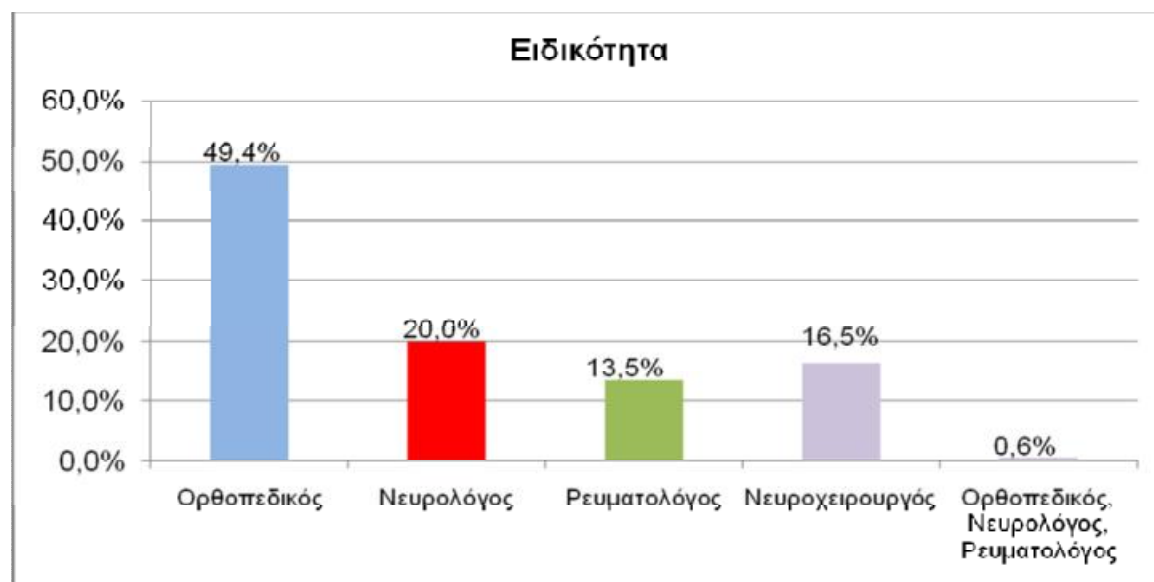
Ελλάδα	Εξωτερικό	Σύνολο
136	34	170
80,0%	20,0%	100,0%

Από τους συμμετέχοντες στην έρευνα το 80% των γιατρών σπούδασε στην Ελλάδα, ενώ το υπόλοιπο 20% εκτός Ελλάδας. Από τους γιατρούς που σπούδασαν στην Ελλάδα οι 82 (60,3%) σπούδασαν στην Αθήνα, ενώ οι υπόλοιποι 54 (39,7%) σπούδασαν στην επαρχία (Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Ιωάννινα κ.α.). Από τους γιατρούς που σπούδασαν στο εξωτερικό οι 11 (32,3%) σπούδασαν στην Ιταλία, 11 γιατροί επίσης (32,3%) σπούδασαν στη Ρουμανία, ενώ οι υπόλοιποι σπούδασαν στην Ουγγαρία, Τσεχία, Ρωσία και Γερμανία.

Ø Ειδικότητα

Ορθοπαιδικός	Νευρολόγος	Ρευματολόγος	Νευροχειρουργός	Ορθοπαιδικός, Νευρολόγος, Ρευματολόγος
84	34	23	28	1
49,4%	20,0%	13,5%	16,5%	0,6%

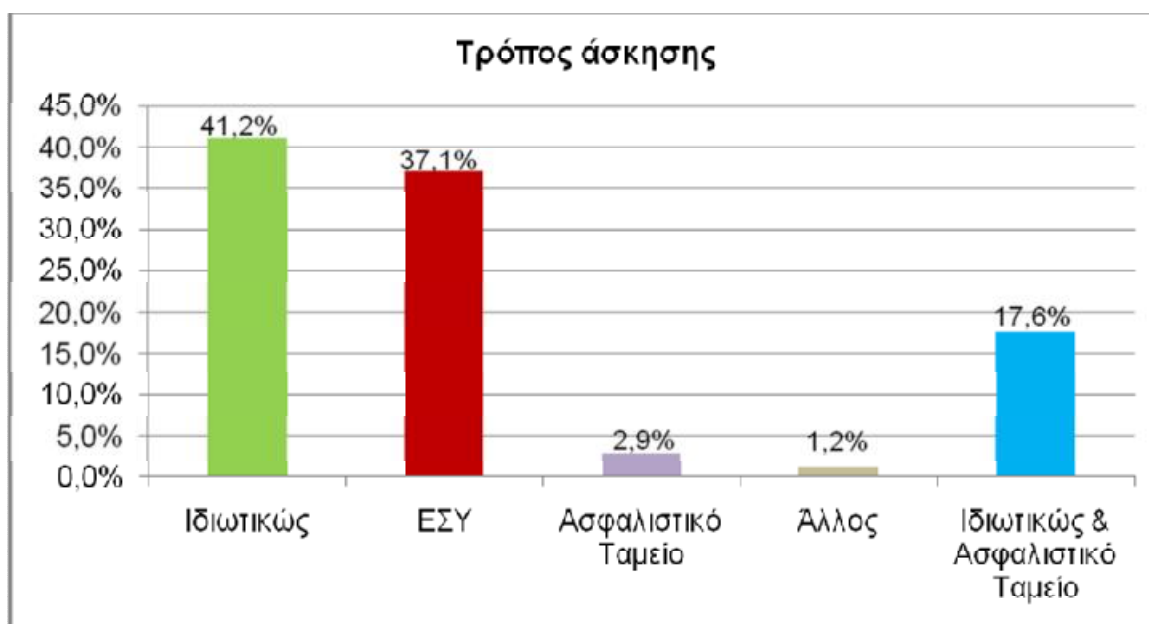

Όσον αφορά την ειδικότητα, το 49,4% (84 άτομα) των συμμετεχόντων ήταν ορθοπαιδικοί, το 20% (34 άτομα) Νευρολόγοι, το 16,5% (28 άτομα) Νευροχειρουργοί, το 13,5% (23 άτομα) Ρευματολόγοι, ενώ μόλις 1 άτομο είχε ειδικότητα Ορθοπαιδικού, Νευρολόγου και Ρευματολόγου.

Ø Τρόπος άσκησης

Ιδιωτικώς	ΕΣΥ	Ασφαλιστικό Ταμείο	Άλλος	Ιδιωτικώς & Ασφαλιστικό Ταμείο
70	63	5	2	30

Ιδιωτικώς	ΕΣΥ	Ασφαλιστικό Ταμείο	Άλλος	Ιδιωτικώς & Ασφαλιστικό Ταμείο
41,2%	37,1%	2,9%	1,2%	17,6%

Ο τρόπος άσκησης επαγγέλματος των ιατρών που συμμετείχαν στην παρούσα έρευνα ήταν κυρίως ιδιωτικώς με 41,2% (70 άτομα), στο ΕΣΥ 37,1% (63 άτομα), ιδιωτικώς και Ασφαλιστικό Ταμείο με 17,6% (30 άτομα), σε Ασφαλιστικό Ταμείο 3,6% (5 άτομα), ενώ δύο άτομα (1,2%) απάντησαν κάτι διαφορετικό. Προφανώς αυτοί που έχουν συμβάσεις με τα ταμεία δεν το δήλωσαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

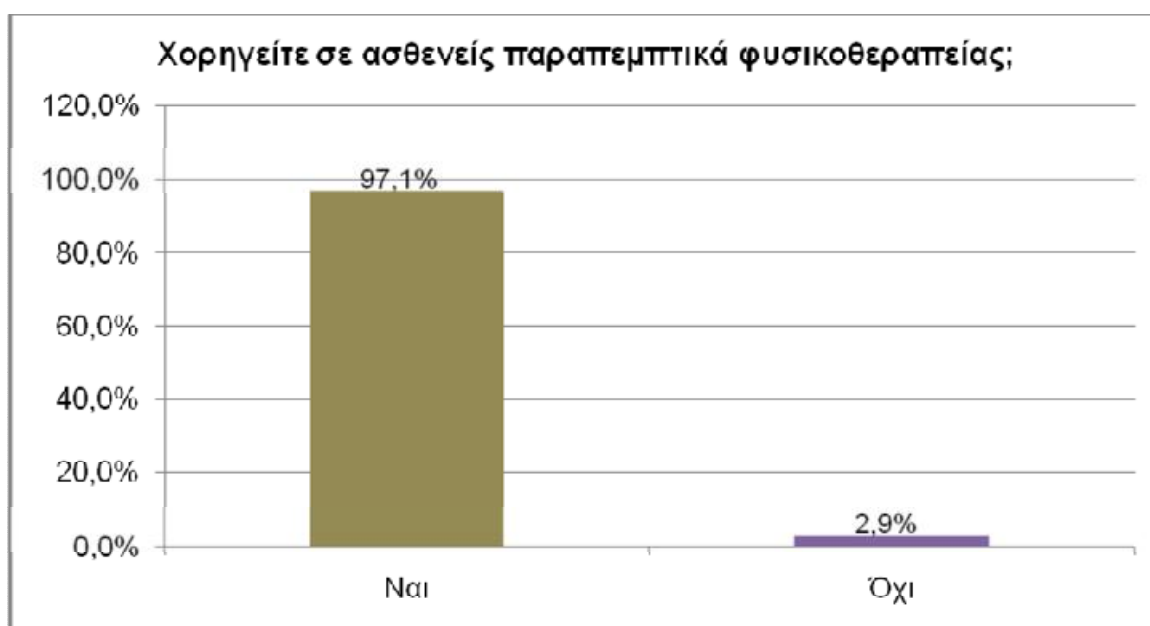
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ

Μετά από τα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά της παρούσας έρευνας, που σκοπό είχαν να ταυτοποιήσουν το δείγμα, ακολουθούν οι πιο σημαντικές ερωτήσεις του ερωτηματολογίου. Από την ανάλυση των απαντήσεων που δόθηκαν σε αυτές τις ερωτήσεις, ελπίζουμε να βγάλουμε χρήσιμα συμπεράσματα σχετικά με τη συμπλήρωση των παραπεμπτικών φυσιοθεραπείας από τους γιατρούς και κατά πόσο είναι υπεύθυνοι για την επιλογή των μέσων που χρησιμοποιούνται με στόχο τη θεραπεία των ασθενών.

Ø Ερώτηση: Χορηγείτε σε ασθενείς παραπεμπτικά φυσικοθεραπείας;

Ναι	Όχι
165	5

Ναι	Όχι
97,1%	2,9%

Στην ερώτηση αυτή το 97% (165 άτομα) των ερωτηθέντων ιατρών απάντησε ότι χορηγεί παραπεμπτικά φυσικοθεραπείας στους ασθενείς, ενώ μόλις το 3% απάντησε αρνητικά. Η συντριπτική επικράτηση του ναι στην παραπάνω ερώτηση δεν μπορεί παρά να μας γεμίζει με ικανοποίηση. Δείχνει με emphaticό τρόπο την ακλόνητη θέση της φυσιοθεραπείας στο χώρο των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας.

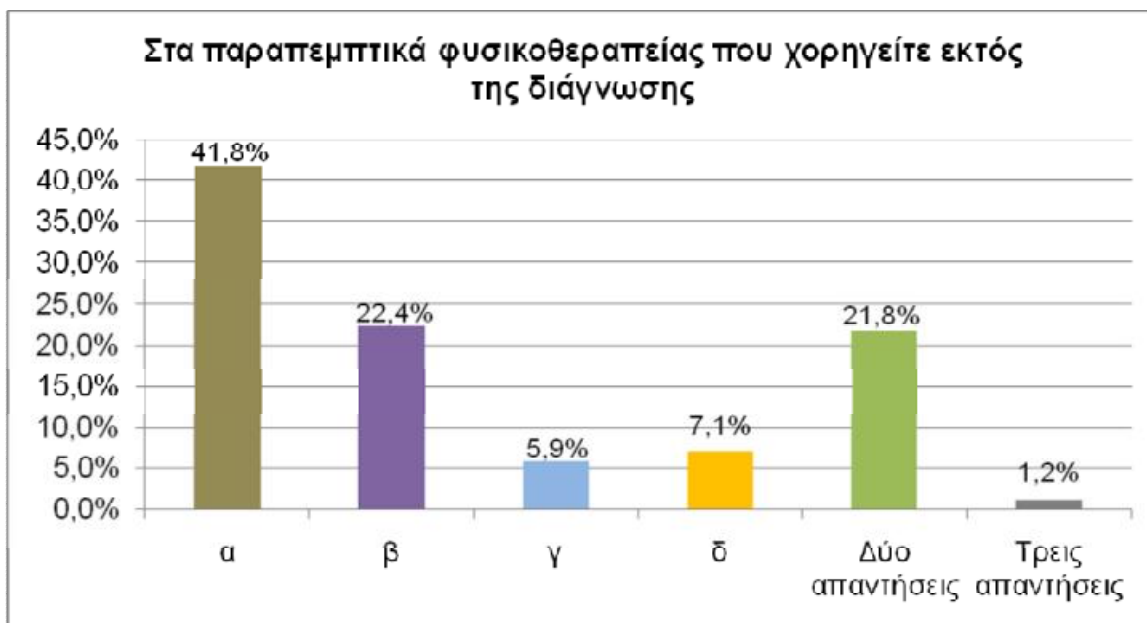
Ø Στα παραπεμπτικά φυσικοθεραπείας που χορηγείτε, εκτός της διάγνωσης:

- α) Καθορίζετε τους στόχους της φυσ/πείας και τα μέσα (πράξεις) που θα χρησιμοποιήσει ο φυσ/της για να τους πετύχει
- β) Καθορίζετε τους στόχους της φυσ/πείας, αλλά αφήνετε στο φυσ/τη την επιλογή των μέσων (πράξεων)
- γ) Αφήνετε στο φυσ/τη την ευθύνη του καθορισμού και των στόχων και της επιλογής των μέσων, βάση της εμπειρίας του και της διάγνωσης σας
- δ) Τα συμπληρώνετε σύμφωνα με τις οδηγίες του ασφαλιστικού φορέα (ΙΚΑ, ΤΕΒΕ, Δημόσιο κλπ) με τον οποίο συνεργάζεστε

α	β	γ	δ	Δύο απαντήσεις	Τρεις απαντήσεις και άνω
71	38	10	12	37	2
41,8%	22,4%	5,9%	7,1%	21,8%	1,2%

Δύο απαντήσεις (37 γιατροί):

α+β	α+δ	β+γ	β+δ
10	19	1	7
5,9%	11,2%	0,6%	4,1%

Όσον αφορά στα παραπαιμπτικά φυσικοθεραπείας που χορηγούν οι ιατροί:

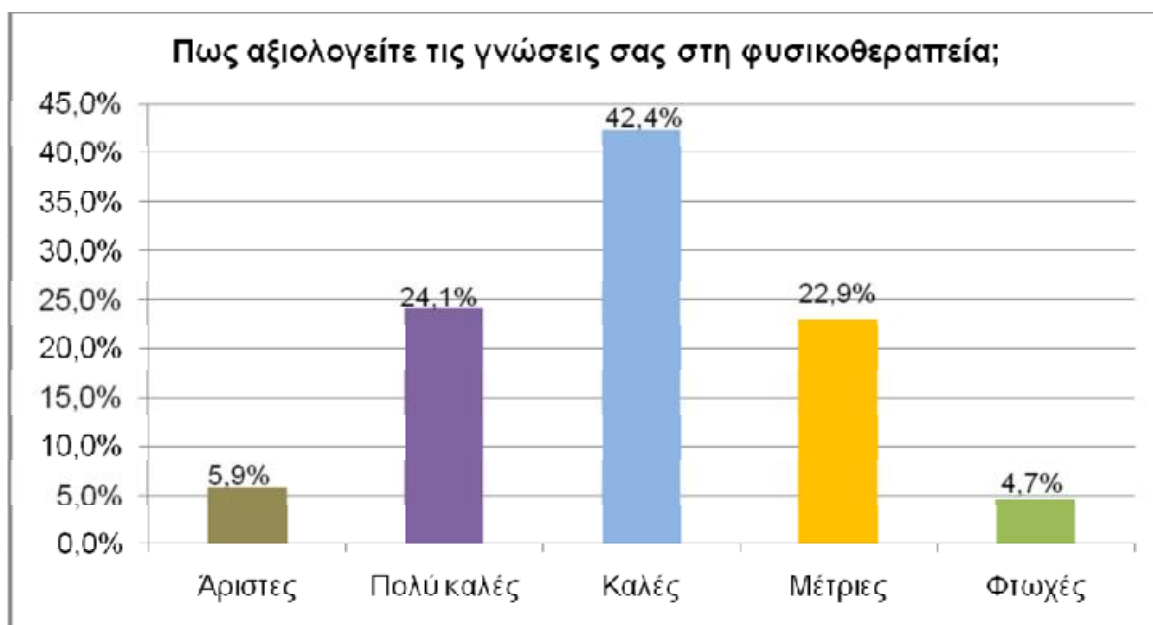
- το 42% (71 άτομα) συμπλήρωσε ότι καθορίζει τους στόχους της φυσ/πείας και τα μέσα (πράξεις) που θα χρησιμοποιήσει ο φυσ/της για να τους πετύχει,
- το 22,4% (38 άτομα) συμπλήρωσε ότι καθορίζει τους στόχους της φυσ/πείας, αλλά αφήνει στο φυσ/τη την επιλογή των μέσων (πράξεων),
- μόλις το 5,9% (10 άτομα) απάντησε ότι αφήνει στο φυσ/τη την ευθύνη καθορισμού των στόχων και επιλογής των μέσων βάσει της εμπειρίας του.

Από τα ανωτέρω παρατηρούμε ότι η μεγάλη πλειοψηφία των γιατρών (41,8%) δηλώνει ότι συνταγογραφεί κατά παράβαση του Π.Δ. (Το αν γνωρίζουν ή όχι και τι προβλέπει το Π.Δ. αφορά άλλη ερώτηση). Περίπου το 1/3 των ιατρών [28,3%- (σύνολο β+γ)] φαίνεται να συμμορφώνεται με το Π.Δ. Μόνο το 7,1% (συμπληρώνει σύμφωνα με τις οδηγίες του ασφαλιστικού φορέα-ΙΚΑ, ΤΕΒΕ, Δημόσιο κλπ) με τον οποίο συνεργάζεται, ομολογεί ότι συμμορφώνεται με τις υποδείξεις των ασφαλιστικών ταμείων. Υπάρχει κι ένα ποσοστό 21,8% (που επέλεξαν δύο απαντήσεις π.χ. "α και δ", "α και β", "β και δ", "β και γ") όπως βλέπουμε στον ανωτέρω πίνακα. Το σημαντικό ποσοστό (21,8% + 7,1%) δείχνει με πολύ χαρακτηριστικό τρόπο ότι ασχέτως του αν οι ιατροί εμπιστεύονται ή όχι τους φυσιοθεραπευτές, ασχέτως του αν γνωρίζουν ή όχι τι προβλέπει το Προεδρικό Διάταγμα που καθορίζει τα δικαιώματα των φυσιοθεραπευτών, τελικά συμμορφώνονται στις εγκυκλίους και τις εντολές των ασφαλιστικών ταμείων με τα οποία συνεργάζονται. Έτσι αναπόφευκτα προκύπτει το ερώτημα αν πράγματι οι

ιατροί δεν εμπιστεύονται τους φυσιοθεραπευτές και δεν τους αναγνωρίζουν το δικαίωμα να επιλέγουν τα κατάλληλα μέσα και τις πράξεις που έχουν διδαχθεί, για κάθε περιστατικό που αντιμετωπίζουν, ή απλά έτσι τους «εκπαίδευσαν» τα μεγάλα ασφαλιστικά ταμεία, που σε μεγάλο βαθμό θέτουν τους κανόνες για την παροχή υπηρεσιών στο χώρο της υγείας.

Ø Ερώτηση: Πως αξιολογείτε τις γνώσεις σας στη φυσικοθεραπεία;

Άριστες	Πολύ καλές	Καλές	Μέτριες	Φτωχές
10	41	72	39	8
5,9%	24,1%	42,4%	22,9%	4,7%

Σχετικά με την ερώτηση αυτή, το 42,4% (72 άτομα) των ερωτηθέντων ιατρών απάντησε ότι οι γνώσεις του στη φυσικοθεραπεία είναι καλές, το 24% (41 άτομα) απάντησε ότι έχει πολύ καλές γνώσεις, 30% (39 άτομα) έχει μέτριες γνώσεις, το 6% (10 άτομα) έχει άριστες γνώσεις, ενώ μόλις 4,7% (8 άτομα) έχει φτωχές γνώσεις.

Στις παραπάνω απαντήσεις των ιατρών έγινε επιπλέον κατηγοριοποίηση ως εξής:

Ικανοποιητικό επίπεδο γνώσεων = άριστες + πολύ καλές + καλές (γνώσεις)

Μη ικανοποιητικό επίπεδο γνώσεων = μέτριες + φτωχές (γνώσεις)

Δηλαδή:

Ικανοποιητικό επίπεδο γνώσεων		Μη ικανοποιητικό επίπεδο γνώσεων		Σύνολο	
Αριθ. απαντ.	%	Αριθ. απαντ.	%	Αριθ. απαντ.	%
123	72,4	47	27,6	170	100

Κατά τον παραπάνω διαχωρισμό για το αν οι γιατροί έχουν ικανοποιητικό ή μη ικανοποιητικό επίπεδο γνώσεων προκύπτουν ερωτήματα και θέματα για συζήτηση. Για παράδειγμα, πόσο καλή γνώση της φυσιοθεραπείας πρέπει να έχει ένας ιατρός (κατά την δική του αξιολόγηση) πριν γράψει ένα παραπεμπτικό φυσιοθεραπείας; Ειδικά αν διεκδικεί για τον εαυτό του και το δικαίωμα της επιλογής των μέσων (πράξεων) που θα εφαρμόσει ο φυσιοθεραπευτής στις συνεδρίες που θα πραγματοποιήσει.

Εάν θεωρήσουμε ότι οι καλές γνώσεις φυσιοθεραπείας (42,4%) στοιχειοθετούν ένα ικανοποιητικό επίπεδο γνώσεων, είναι βέβαιο ότι δεν μπορούμε να πούμε το ίδιο και για το 27,6% που δήλωσε ότι έχει μέτριες ή φτωχές γνώσεις φυσιοθεραπείας. Πράγμα που σημαίνει ότι αρκετοί από τους ιατρούς που γράφουν παραπεμπτικά

φυσιοθεραπείας έχουν, κατά δήλωσή τους, όχι καλές γνώσεις φυσιοθεραπείας. Εύλογα προκύπτει λοιπόν το ερώτημα, μήπως η άκριτη συμμόρφωση των φυσιοθεραπευτών στις εντολές που αναγράφονται στα παραπεμπτικά φυσιοθεραπείας είναι πιθανό να εκθέσει τον ασθενή σε κίνδυνο;

Ø Ερώτηση: Τις γνώσεις φυσικοθεραπείας που έχετε τις αποκτήσατε:

- α) Σπουδάζοντας σε Σχολή Φυσικοθεραπείας
- β) Διδαχθήκατε φυσικοθεραπεία στην Ιατρική Σχολή
- γ) Παρακολουθώντας σεμινάρια φυσικοθεραπείας
- δ) Διαβάζοντας σχετικά βιβλία
- ε) Από συζητήσεις με φυσικοθεραπευτές

Σπουδάζοντας σε σχολή φυσικοθεραπείας	Διδαχθήκατε φυσικοθεραπεία στην Ιατρική Σχολή	Παρακολουθώντας σεμινάρια φυσικοθεραπείας
4	14	9
2,4%	8,2%	5,3%

Διαβάζοντας σχετικά βιβλία	Από συζητήσεις με φυσικο-θεραπευτές	δύο απαντήσεις	> από τρεις απαντήσεις
37	25	63	18
21,8%	14,7%	37,1%	10,6%

Όσον αφορά την ερώτηση αυτή μόλις το 2,4% (4 άτομα) σπούδασε φυσικοθεραπεία, το 22% (37 άτομα) απάντησε ότι απέκτησε τις γνώσεις του διαβάζοντας βιβλία, το 14,7% (25 άτομα) μέσα από συζητήσεις, το 8,2% (14 άτομα) απάντησε ότι διδάχθηκε τις γνώσεις φυσικοθεραπείας κατά τη φοίτησή του στο Πανεπιστήμιο, το 5,3% (9 άτομα) παρακολούθησε σεμινάρια φυσικοθεραπείας. Το 37,1% (63 άτομα) συμπλήρωσε δύο απαντήσεις, απ' αυτούς τα 39 άτομα (23%) απάντησαν ότι απέκτησαν γνώσεις φυσικοθεραπείας διαβάζοντας βιβλία και από συζητήσεις με φυσικοθεραπευτές. Το 10,6% συμπλήρωσε περισσότερες από τρεις απαντήσεις.

Από τα ανωτέρω εξαχθέντα συμπεράσματα από την στατιστική ανάλυση του ερωτηματολογίου, μας γεννάται το ερώτημα με ποια επιστημονικά κριτήρια γράφουν τα μέσα στα παραπεμπτικά φυσιοθεραπείας; Αφού δεν υπάρχει κάποιος έλεγχος τι βιβλία έχει διαβάσει ο κάθε ιατρός σχετικά με τη φυσικοθεραπεία ή τι συζητήσεις έγιναν και με ποιους σχετικά με τη φυσικοθεραπεία.

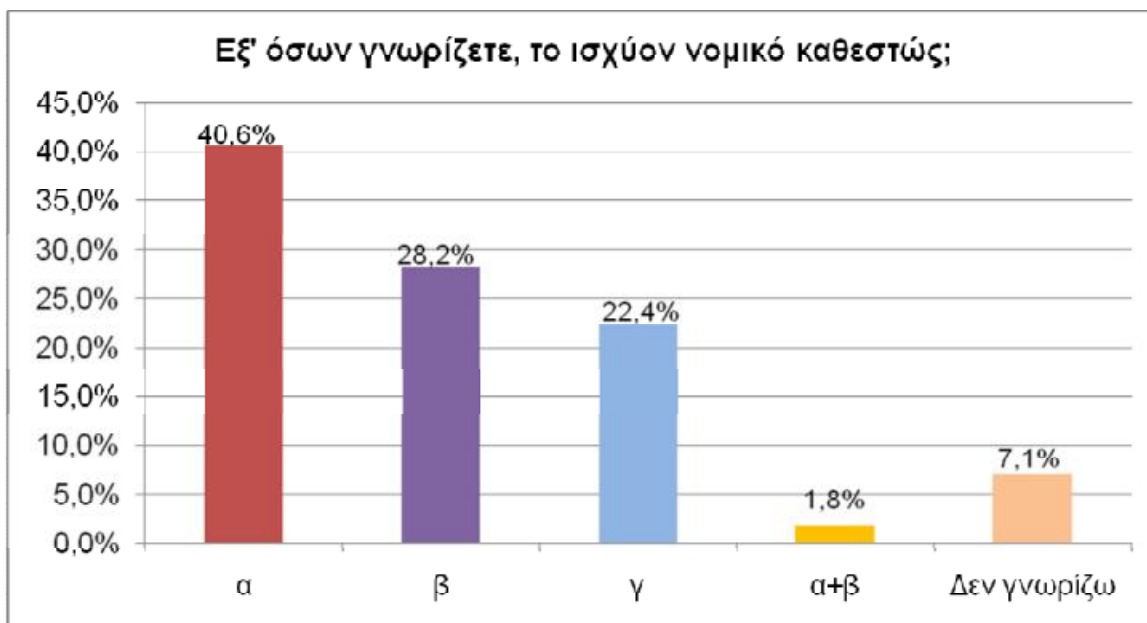
Αν εξαιρέσει κανείς τους ελάχιστους ιατρούς που έχουν πραγματοποιήσει και σπουδές φυσιοθεραπείας, για τους υπόλοιπους προκύπτουν πολλά ερωτήματα. Για παράδειγμα, αυτοί που δήλωσαν ότι διδάχτηκαν φυσιοθεραπεία στις σχολές ιατρικής που φοίτησαν, φοίτησαν στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό; Γιατί οι περισσότερες ιατρικές σχολές στην Ελλάδα δεν έχουν τη φυσιοθεραπεία ούτε σαν μάθημα επιλογής στο

πρόγραμμα σπουδών τους (βλ. παράρτημα). Έπειτα, η παρακολούθηση σεμιναρίων (έστω από το 5,3%), τα βιβλία και οι συζητήσεις με φυσιοθεραπευτές, παρότι είναι πολύ θετική ένδειξη ενδιαφέροντος για το χώρο μας, είναι αρκετά για να τεκμηριώσουν επαρκή γνώση φυσιοθεραπείας; Ειδικά για όποιον διεκδικεί για τον εαυτό του το ρόλο της επιλογής των μέσων που θα χρησιμοποιούν και των πράξεων που θα πραγματοποιούν οι φυσιοθεραπευτές στους ασθενείς τους. Και βέβαια θα πρέπει να γίνει μια σύγκριση ανάμεσα στη φυσιοθεραπεία και το φάρμακο. Οι ιατροί, αποκλειστικά υπεύθυνοι για την επιλογή του κατάλληλου φάρμακου για κάθε ασθενή και κάθε πάθηση, διδάσκονται συστηματικά φαρμακολογία (βλ. παράρτημα "Πρόγραμμα Σπουδών Ιατρικής Σχολής") στα πλαίσια των σπουδών τους, κι ενημερώνονται με ευθύνη των φαρμακευτικών εταιριών για όλες τις τελευταίες εξελίξεις στο χώρο. Τίποτα ανάλογο δε συμβαίνει για τη φυσιοθεραπεία. Γιατί άραγε δύο μέτρα και δύο σταθμά; Μήπως γιατί όλοι θεωρούν δεδομένο ότι οι φυσιοθεραπευτές ξέρουν τι να κάνουν κάθε φορά; Αν όμως είναι έτσι τότε τι χρειάζονται τα παραπεμπτικά με τη σημερινή τους μορφή;

Ø Ερώτηση: Εξ' όσων γνωρίζετε, το ισχύον νομικό καθεστώς:

- α) Απαγορεύει στους φυσ/τες να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε ασθενείς χωρίς παραπεμπτικό, που εκτός της διάγνωσης, θα ορίζει και τις πράξεις που θα εκτελεστούν
- β) Απαγορεύει στους φυσ/τές να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε ασθενείς χωρίς παραπεμπτικό που ορίζει τη διάγνωση, αλλά δε θεωρεί απαραίτητο να ορίζονται και οι πράξεις που θα εκτελεστούν
- γ) Επιτρέπει στους φυσ/τες να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε ασθενείς ανεξάρτητα από την ύπαρξη παραπεμπτικού

α	β	γ	α+β	Δεν γνωρίζω
69	48	38	3	12
40,6%	28,2%	22,4%	1,8%	7,1%

Σχετικά με την ερώτηση αυτή, το 40,6% (69 άτομα) απάντησε το α, το 28,2% (48 άτομα) απάντησε το β, το 22,4% (38 άτομα) απάντησε το γ, το 7,1% (12 άτομα) απάντησε ότι δεν γνωρίζει. Το 28,2% των ερωτηθέντων γιατρών φαίνεται να γνωρίζουν το ισχύον νομικό καθεστώς, ενώ οι υπόλοιποι δε γνωρίζουν.

Το μόνο σίγουρο και απόλυτα εμφανές από τις απαντήσεις των ιατρών είναι ότι υπάρχει αρκετή σύγχυση και άγνοια όσον αφορά την εφαρμογή του νόμου. Κι αυτό οφείλεται κατά πάσα πιθανότητα στην πολιτική των ταμείων. Τα τελευταία έτη είναι πάγια τακτική των ασφαλιστικών ταμείων να ασκούν πιέσεις στους ιατρούς όλων των ειδικοτήτων προκειμένου να προβαίνουν σε οικονομικότερες πρακτικές λύσεις. Για παράδειγμα όπως φαίνεται και στην σχετική εγκύκλιο του Ι.Κ.Α. που παρατίθεται στο παράρτημα κατωτέρω, το εν λόγω ταμείο προτρέπει – αν όχι επιβάλλει - στους συμβεβλημένους με αυτό ιατρούς να προχωρούν σε χορήγηση όχι των ενδεδειγμένων για την κάθε πάθηση φυσιοθεραπευτικών πράξεων, τόσο σε ποιότητα όσο και σε ποσότητα, αλλά εκείνων που θα έχουν το μικρότερο για αυτό κόστος. Μία τεχνική σίγουρα αποτελεσματική όσον αφορά την οικονομική κατάσταση των ταμείων αλλά σίγουρα καθόλου επιστημονικά άρτια και αποτελεσματική στο βασικό της στόχο, ο οποίος θα έπρεπε να είναι η θεραπεία του ασθενούς και η καλύτερη δυνατή αντιμετώπιση του προβλήματός του.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι πτυχιούχοι φυσικοθεραπευτές (μόνο από τα ΤΕΙ), κατά την ολοκλήρωση των σπουδών τους, αποκτούν τις απαραίτητες γνώσεις, ώστε να μπορούν με επάρκεια να προβαίνουν σε φυσιοθεραπευτική αξιολόγηση του ασθενούς, να επιλέγουν, να οργανώνουν και να εκτελούν με ασφάλεια τις φυσιοθεραπευτικές πράξεις, που για κάθε περίπτωση ενδείκνυνται. Οι πτυχιούχοι φυσικοθεραπευτές επιλέγουν και εκτελούν τις φυσιοθεραπευτικές πράξεις μετά από γραπτή διάγνωση ή γνωμάτευση του ιατρού και σύμφωνα με τις τυχόν οδηγίες του. Όπως παρουσιάστηκε σε ειδική ενότητα δεν υπάρχει μέχρι σήμερα κάποια Ιατρική Σχολή στην Ελλάδα στην οποία να γίνεται μάθημα φυσικοθεραπείας (υποχρεωτικό ή προαιρετικό). Το μόνο που υπάρχει είναι αδιαφορία και απαξίωση της φυσικοθεραπείας από τις σχολές αυτές.

Στην ερώτηση που τέθηκε σχετικά με τα "Παραπεμπτικά φυσικοθεραπείας που χορηγούνται, εκτός της διάγνωσης αλλά και το ποιοι καθορίζουν τους στόχους και τα μέσα φυσικοθεραπείας", παρατηρήθηκε ότι δεν υπάρχουν επιστημονικά κριτήρια για το πώς θα γραφεί ένα σωστό παραπεμπτικό φυσικοθεραπείας. Ωστόσο οι ιατροί δίνουν μεγάλη εμπιστοσύνη στη φυσιοθεραπεία.

Στην ερώτηση που τέθηκε στους συμμετέχοντες ιατρούς στην παρούσα έρευνα "Εξ' όσων γνωρίζετε, το ισχύον νομικό καθεστώς τι απαγορεύει και τι επιτρέπει στους φυσικοθεραπευτές", διαπιστώθηκε ότι οι ιατροί δεν γνωρίζουν και έτσι, είναι πολύ πιθανόν να δημιουργείται σύγχυση ποιος είναι ο σωστός τρόπος συμπλήρωσης ενός παραπεμπτικού φυσικοθεραπείας. Παρατηρήθηκε επίσης από τη στατιστική ανάλυση των ερωτηματολογίων πως υπάρχει αρκετή σύγχυση και άγνοια του νόμου. Αυτό οφείλεται κατά πάσα πιθανότητα στην πολιτική των ασφαλιστικών ταμείων, αλλά και τις «περίεργες» και τις χωρίς επιστημονική τεκμηρίωση οδηγίες τους (βλ. σύμβαση στο παράρτημα).

Σχετικά με το "Πως αξιολογούν οι ιατροί τις γνώσεις τους στη φυσικοθεραπεία", προκύπτει ότι πολλοί εκ των ερωτηθέντων ιατρών έχουν ικανοποιητικές γνώσεις, ενώ αρκετοί δεν κρίνουν θετικά τις γνώσεις τους πάνω στη φυσιοθεραπεία. Συμπεραίνουμε, δηλαδή, ότι οι περισσότεροι ιατροί γνωρίζουν ικανοποιητικά τη φυσιοθεραπεία. Ωστόσο, στο σημείο αυτό πρέπει να τονίσουμε ότι

όταν μιλάμε για γνώσεις πάνω στον τομέα της υγείας, που είναι συνεχώς εξελίξιμος και με εξαιρετικά υψηλά επίπεδα ποιότητας παροχής υπηρεσιών, το ποσοστό των ιατρών που έχουν μέτριες και φτωχές γνώσεις (27,6%) θα μπορούσε να θεωρηθεί ιδιαίτερα σημαντικό. Για να γίνει πιο κατανοητό, θα προχωρήσω στην παράθεση ενός παραδείγματος. Ας υποθέσουμε ότι η ίδια πτυχιακή γινόταν με θέμα: «Τις γνώσεις των ιατρών όσον αφορά την χορήγηση των φαρμακευτικών σκευασμάτων που αφορούν την ειδικότητά τους». Τότε, το ποσοστό της τάξης του 27,6% δεν θα φάνταζε τεράστιο; Δεν θα φάνταζε μόνο. Θα ήταν σίγουρα. Όπως φαίνεται στο παράρτημα, οι ιατροί κατά τη διάρκεια των σπουδών τους διδάσκονται για 2 εξάμηνα φαρμακολογία αλλά φυσικοθεραπεία....; Μήπως τελικά η φυσικοθεραπεία δεν εκτιμάται όσο πρέπει από τους ιατρούς;

Σε ερώτηση σχετικά με τις "Τις γνώσεις φυσικοθεραπείας που έχουν αποκτήσει οι ιατροί", μόλις το 2,4% απάντησε πως σπούδασε φυσικοθεραπεία, το 22% απάντησε ότι απέκτησε τις γνώσεις του διαβάζοντας βιβλία, το 14,7% μέσα από συζητήσεις, το 8,2% απάντησε ότι διδάχθηκε τις γνώσεις φυσικοθεραπείας κατά τη φοίτησή του στο Πανεπιστήμιο, το 5,3% παρακολούθησε σεμινάρια φυσικοθεραπείας. Το 37,1% (63 άτομα) συμπλήρωσε δύο απαντήσεις, απ' αυτούς τα 39 άτομα (23%) απάντησαν ότι απέκτησαν γνώσεις φυσικοθεραπείας διαβάζοντας βιβλία σε συνδυασμό από συζητήσεις με φυσικοθεραπευτές. Σχετικά με τα ανωτέρω συμπεραίνουμε ότι δεν υπάρχει κάποιος έλεγχος τι βιβλία έχει διαβάσει ο κάθε ιατρός σχετικά με τη φυσιοθεραπεία, τι σεμινάρια παρακολούθησε ή ακόμα και με ποιον έγιναν αυτές οι συζητήσεις. Σημαντικό εύρημα της εργασίας αυτής είναι ότι οι ιατροί δεν έχουν τεκμηριωμένη γνώση φυσικοθεραπείας, πράγμα που το αναγνωρίζουν και το παραδέχονται. Αυτό ίσως να είναι ένα ισχυρό επιχείρημα σε μελλοντικές συζητήσεις σχετικά με το ποιοι πρέπει να γράφουν τα παραπαιμπτικά φυσικοθεραπείας.

Στο Π.Δ. 90/1995 δεν γίνεται λόγος για ανάγκη ύπαρξης παραπαιμπτικού από γιατρό, για να επιτραπεί στο φυσιοθεραπευτή να εφαρμόσει τις μεθόδους και τις τεχνικές που έχει διδαχθεί στη σχολή, στον ασθενή που θα τον επισκεφτεί. Το άρθρο 1, μιλάει για διάγνωση και «τυχόν σχετικές οδηγίες» του ιατρού. Αυτές οι οδηγίες όμως, θα περίμενε κανείς να είναι οι στόχοι που πρέπει να έχει το όποιο πρόγραμμα φυσιοθεραπείας σκέφτεται να εφαρμόσει ο φυσιοθεραπευτής, κι όχι οι πράξεις, δηλ. τα μέσα που πρέπει να επιλέξει. Είναι απολύτως λογικό ο ιατρός που εξέτασε τον ασθενή κι έθεσε κάποια διάγνωση, να έχει και τον πρώτο λόγο στη θεραπεία του.

Τουλάχιστον όσον αφορά στους στόχους της θεραπευτικής αγωγής. Αν, δηλαδή, η αγωγή θα είναι αναλγητική, αντιφλεγμονώδης κλπ. Αν πρέπει και μπορεί η περιοχή στην οποία θα εφαρμοστεί η θεραπευτική αγωγή (το μέλος, το σκέλος ή ο κορμός), να κινητοποιηθεί και σε τι εύρος, ειδικά σε χειρουργημένους ασθενείς.

Η ουσία από όλες τις ερωτήσεις που καταγράφηκαν και αξιολογήθηκαν είναι ότι επιστήμονες ιατροί, καθ' όλα άξιοι και ικανοί, καλούνται να συνταγογραφούν για κάτι που οι περισσότεροι δεν το έχουν διδαχθεί στις σχολές τους και που τελικά επαφίεται στην ευσυνειδησία και στο φιλότιμο του καθενός, το αν θα έχουν στοιχειωδώς ενημερωθεί για το τι είναι η φυσιοθεραπεία και το πώς, πού και πότε εφαρμόζεται.

Συμπυκνώνοντας όλα τα παραπάνω τίθενται μερικά κρίσιμα ερωτήματα:

- Ποια ήταν τα κίνητρα για την εγκαθίδρυση από τα ασφαλιστικά ταμεία του συγκεκριμένου συστήματος;
- Είναι λογικό, ο ιατρός να επιλέγει, εκτός από τους στόχους, και τα μέσα (πράξεις) που θα χρησιμοποιήσει ο φυσιοθεραπευτής για την επίτευξη αυτών των στόχων;
 - εφόσον ένα σημαντικό ποσοστό απ' αυτούς δεν κρίνουν θετικά τις γνώσεις τους πάνω στη φυσιοθεραπεία;
 - εφόσον οι ιατροί δεν έχουν διδαχθεί φυσιοθεραπεία και δεν την κατέχουν καλά είναι πιθανό να γίνονται λάθη στην επιλογή πράξεων στα παραπεμπτικά;
 - εφόσον γίνονται λάθη στα παραπεμπτικά και οι φυσιοθεραπευτές δεν είναι ικανοί να επιλέξουν το σωστό (όπως υποστηρίζουν τουλάχιστον τα ασφαλιστικά ταμεία), τότε ποιος θα προστατέψει τον ασθενή;

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, θα έλεγε κανείς ότι η ανάγκη να αναθεωρηθεί το υπάρχον σύστημα είναι αναμφισβήτητη. Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτές τις ημέρες που γράφεται αυτή η εργασία, ο κλάδος της φυσικοθεραπείας είναι σε αναμονή εξελίξεων που πιθανό να μεταβάλλουν τελείως αυτό το ξεπερασμένο σύστημα (ΕΟΠΥΥ). Αν παρ' όλα αυτά δεν επιβεβαιωθούν οι προσδοκίες όλων μας για πλήρη αναθεώρηση του συστήματος, έφτασε νομίζουμε ο καιρός να απαιτήσουμε να γίνει μια ειλικρινής και διεξοδική συζήτηση για το θέμα ανάμεσα στους φυσιοθεραπευτές, τους γιατρούς και τα ασφαλιστικά ταμεία. Μια συζήτηση που θα λάβει υπόψη της όχι μόνο επιστημονικά κριτήρια, αλλά και οικονομικά, μια και κανείς

δε θα ήθελε να δει τα υπερχρεωμένα ασφαλιστικά μας ταμεία να καταρρέουν. Και βέβαια, να εξεταστεί και τι ισχύει σε προηγμένες ευρωπαϊκές χώρες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

**ΑΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ – (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΙΓΙΟΥ)
ΣΧΟΛΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ**

**Εργασία στα πλαίσια του μαθήματος Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ
ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ – ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ**

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. Ονοματεπώνυμο :
2. Επαγγελματική διεύθυνση (πόλη ή συνοικία) :
3. Χρόνια που ασκώ το επάγγελμα :
4. Πανεπιστήμιο που σπούδασα :
5. Ειδικότητα : Ορθοπαιδικός Νευρολόγος
 Ρευματολόγος Νευροχειρουργός
6. Τρόπος άσκησης επαγγέλματος : Ιδιωτικώς ΕΣΥ
 Ασφαλιστικό Ταμείο Άλλος
7. Χορηγείτε σε ασθενείς παραπεμπτικά φυσικοθεραπείας : Ναι Όχι
8. Στα παραπεμπτικά φυσικοθεραπείας που χορηγείτε, εκτός της διάγνωσης, :
 - α) Καθορίζετε τους στόχους της φυσ/πείας και τα μέσα(πράξεις) που θα χρησιμοποιήσει ο φυσ/της για να τους πετύχει
 - β) Καθορίζετε τους στόχους της φυσ/πείας, αλλά αφήνετε στο φυσ/τη την επιλογή των μέσων (πράξεων)
 - γ) Αφήνετε στο φυσ/τη την ευθύνη του καθορισμού και των στόχων και της επιλογής των μέσων, βάση της εμπειρίας του και της διάγνωσής σας
 - δ) Τα συμπληρώνετε σύμφωνα με τις οδηγίες του ασφαλιστικού φορέα (ΙΚΑ, ΤΕΒΕ, Δημόσιο κλπ) με τον οποίο συνεργάζεστε
9. Πώς αξιολογείτε τις γνώσεις σας στη Φυσικοθεραπεία :
 Άριστες Πολύ καλές Καλές Μέτριες Φτωχές

10. Τις γνώσεις φυσικοθεραπείας που έχετε τις αποκτήσατε :

- α) Σπουδάζοντας σε Σχολή Φυσικοθεραπείας
- β) Διδαχθήκατε φυσικοθεραπεία στην Ιατρική Σχολή
- γ) Παρακολουθώντας σεμινάρια φυσικοθεραπείας
- δ) Διαβάζοντας σχετικά βιβλία
- ε) Από συζητήσεις με φυσικοθεραπευτές

11. Εξ' όσων γνωρίζετε, το ισχύον νομικό καθεστώς :

- α) Απαγορεύει στους φυσ/τες να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε ασθενείς χωρίς παραπεμπτικό, που εκτός της διάγνωσης, θα ορίζει και τις πράξεις που θα εκτελεστούν
- β) Απαγορεύει στους φυσ/τές να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε ασθενείς χωρίς παραπεμπτικό που ορίζει τη διάγνωση, αλλά δε θεωρεί απαραίτητο να ορίζονται και οι πράξεις που θα εκτελεστούν
- γ) Επιτρέπει στους φυσ/τες να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε ασθενείς ανεξάρτητα από την ύπαρξη παραπεμπτικού

(Συμπληρώνεται από το φοιτητή)

Όνοματεπώνυμο :

Εξάμηνο :

Ημερομηνία συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου :

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 53

8 Μαρτίου 1985

80. Επαγγελματικά Δικαιώματα πτυχιούχων του τμήματος φυσικοθεραπείας της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων 5

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 90

Επαγγελματικά Δικαιώματα πτυχιούχων του τμήματος φυσικοθεραπείας της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τη διάταξη του εβ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 25 του Ν. 1404/83 (Α' 173).
2. Τη διάταξη του άρθρου 29Α του Ν. 1568/1985, όπως αυτό προσετέθη με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (Α' 184).
3. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βόρος του κρατικού προϋπολογισμού.
4. Τις γνωμοδοτήσεις του Συμβουλίου Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Σ.Τ.Ε.) (σφ.π.π. πρακτ. 9/7 και 8.3.1989 και 13/11.1.94).
5. Την αριθμ. 512/1994 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας με πρόταση των Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Επαγγελματικά Δικαιώματα

1. Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Φυσικοθεραπείας της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.), φέρουν τον επαγγελματικό τίτλο «Φυσικοθεραπευτές ή Φυσιοθεραπευτές» και απασχολούνται είτε αυτοδύναμα είτε σε συνεργασία με τους ιατρούς, μετά από σχετική ιατρική διάγνωση, με την πρόληψη, βελτίωση και αποκατάσταση παθολογικών καταστάσεων, συγγενών και επίκτητων καθώς και τραυματικών βλαβών που προκαλούν διαταραχές στο ερειστικό, μυϊκό, νευρικό, αναπνευστικό και καρδιαγγειακό σύστημα.

2. Ο πτυχιούχος Φυσικοθεραπευτής, επιλέγει και εκτελεί τις φυσικοθεραπευτικές πράξεις μετά από γραπτή διάγνωση ή γνωμάτευση του ιατρού και σύμφωνα με τις τυχόν σχετικές οδηγίες του.

Ως φυσικοθεραπευτικές πράξεις νοούνται τα μέσο, οι μέθοδοι και οι τεχνικές που διδάσκονται στα Τμήματα Φυ-

σικοθεραπείας των Τ.Ε.Ι. και προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

3. Οι Φυσικοθεραπευτές έχουν δικαίωμα απασχόλησης:

α) Ως στελέχη του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα όπως αυτός προσδιορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

β) Ως στελέχη του ιδιωτικού τομέα, με σχέση εξαρτημένης εργασίας ή άλλη μορφή εργασιακής σχέσης.

γ) Ασκούν ελεύθερο επάγγελμα σε ιδιωτικό Εργαστήριο Φυσικοθεραπείας ή σε κατ' οίκον επισκέψεις ασθενών.

Οι πτυχιούχοι φυσικοθεραπευτές έχουν δικαίωμα απασχόλησης στο δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, στον ιδιωτικό τομέα ή ως ελεύθεροι επαγγελματίες, μπορούν δε να ιδρύουν ιδιωτικά εργαστήρια φυσικοθεραπείας κατά τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

4. Οι πτυχιούχοι Φυσικοθεραπευτές ασκούν το επάγγελμα στα πλαίσια των αναφερομένων επαγγελματικών τους δικαιωμάτων, μετά την απόκτηση άδειας άσκησης επαγγέλματος που χορηγείται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας - Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 2

Η ισχύς αυτού του Προεδρικού Διατάγματος αρχίζει από την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 31 Οκτωβρίου 1994

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΥΠΕΚ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ & ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΣΕΙΡΟΣ Ε ΠΑΡΑΒΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Α. ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ Γ. Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Αντιγραφή προς
Το Υ ΕΣΥ

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΠΘ 43564/2007
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΤΜΧ ΙΚΑ ΚΟΡΩΠΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΔΡΥΜΑ
ΙΚΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΕΙΣ : ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ & ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ

ΑΘΗΝΑ 24.6.2011

Αρ. Πρωτ. ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ
Γ32/702 43

ΠΡΟΣ
Τους Αποδέκτες του Πίνακα Α'

Κοινοποίηση:

1. Γρ. Διοικητή
2. Γρ. Υποδιοικητή
κ. Νικόλη
3. Γρ. Υποδιοικητή
κ. Σαριβουγιούκα
4. ΟΠΣ ΙΚΑ-ΕΤΑΜ
 - α. Επιχειρησιακή Ομάδα Υγείας
 - β. Ομάδα Υποδομών Ηλεκτρονικής Εξυπηρέτησης

Θέμα: Οδηγίες προς τους συμβεβλημένους με τον ΟΠΑΔ και τον ΟΑΕΕ γιατρούς που έχουν αποδεχθεί τους όρους και τις προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στους ασφαλισμένους του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Ι.Α.Σας γνωρίζουμε ότι επίκειται η ανάρτηση στο site του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ της ισχύουσας πλέον νέας λίστας των συμβεβλημένων με τον ΟΠΑΔ και τον ΟΑΕΕ γιατρών, η οποία θα περιλαμβάνει αποκλειστικά και μόνο τους γιατρούς που αποδέχτηκαν τους όρους της Φ40021/οικ.4856/397/ΦΕΚ 478/Β'/29.3.11 Κ.Υ.Α «Όροι και προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στους ασφαλισμένους του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ από τους γιατρούς του ΟΠΑΔ και του ΟΑΕΕ» με την αποστολή του ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ ΑΠΟΔΟΧΗΣ (Εγκύκλιος 26/2011).

β) άτομα με εγκατεστημένη οστεοπόρωση (οστεοπορωτικά κατάγματα) ανεξαρτήτου φύλου και ηλικίας και εφ' όσον έχει προηγηθεί ο σχετικός ακτιν/κος έλεγχος

γ) ασθενείς που πάσχουν από νοσήματα που προδιαθέτουν σε οστεοπόρωση (π.χ. υπερθυροειδισμός, υπερκορτινισμός, υπογοναδισμός) ανεξάρτητα φύλου και ηλικίας

λ) Φυσικοθεραπείες : στις περιπτώσεις ασθενών με κοινές και χρόνιες παθήσεις χωρίς ειδικά προβλήματα, θα χορηγούνται μέχρι 3 παραλεμπτικά ετησίως με 10 συνεδρίες το καθένα και έως 3 πράξεις ανά παραλεμπτικό, ανεξαρτήτως πάθησης. Δεν χορηγείται δηλ. άλλη φυσικοθεραπευτική πράξη με επίκληση νέας πάθησης. Τα είδη Φυσικοθεραπείας που αναγνωρίζονται από το Ίδρυμα είναι τα παρακάτω:

- Κινησιοθεραπεία (ενεργητική-παθητική)
- Μηχανοθεραπεία
- Θεραπευτική γυμναστική
- Αναπνευστική φυσικοθεραπεία (ασκήσεις παροχέτευσης, γυμναστική αναπνευστικών μυών)
- Μάλαξη γενική ή τοπική με τα χέρια (χειρομάλαξη) ή με ηλεκτρικές συσκευές (ηλεκτρομάλαξη)
- Έλξεις της σπονδυλικής στήλης με ειδικά τραπέζια ή συσκευές
- Ηλεκτροθεραπεία (γαλβανικά, φαραδικά, διαδυναμικά, ιοντοφόρηση, διαδερμικός ηλεκτρικός νευρικός ερεθιστής, κυκλοφορητής)
- Ακτινοβολίες (υπεριώδεις, υπέρυθρες, φωτόλουτρα)
- Διαθερμίες (βραχεία, υπερβραχεία, μικροκύματα)
- Υπέρηχοι
- Επιθέματα (παραφίνη, παραφάγκο, λάσπης, θερμά, ψυχρά)
- Υδροθεραπεία τοπική και ολόσωμη (δινόλουτρα)
- T.E.N.S (θεραπεία αναλγησίας κατόπιν εφαρμογής ηλεκτρικού μηχανήματος) και εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες ιατρικές ενδείξεις :
 - α) οξεία επώδυνα σύνδρομα μυοσκελετικού συστήματος, β) αντιμετώπιση πόνου καρκινοπαθών υποχρεωτική έγκριση από τον Διευθυντή της Μονάδας Υγείας ή τον ΠΥΥ (στις Μονάδες Υγείας που δεν λειτουργούν με αυτοτέλεια), ή το νόμιμο αναπληρωτή τους).
- EMG-BIOFEEDBACK (Βιολογική / Λειτουργική Επανατροφοδότηση) με προαπαιτούμενο δικαιολογητικό για την έγκριση εκτέλεσης της πράξης το ηλεκτρομυογράφημα, και εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες

ιατρικές ενδείξεις : α) επανεκπαίδευση παρετικών μυών-κακώσεις περιφερικών νεύρων, β) μυϊκή ενδυνάμωση-καταγράφεται η προσπάθεια του μυός και μεγιστοποιείται η απόδοση του, γ) τενοντομεταθέσεις, δ) κινητικές διαταραχές περιφερειακών νεύρων κεντρικής ή περιφερικής βλάβης [υποχρεωτική έγκριση από τον Διευθυντή της Μονάδας Υγείας ή τον ΠΥΥ (στις Μονάδες Υγείας που δεν λειτουργούν με αυτοτέλεια), ή τον νόμιμο αναπληρωτή τους.

Ειδικότερα αναφέρουμε ότι οι φυσικοθεραπευτικές πράξεις για T.E.N.S. και BIOFEEDBACK μπορούν να αποτελούν από μια φυσικοθεραπευτική πράξη εκ των τριών (3) που προβλέπονται ανά παραλεμπτικό και θα αναγράφονται οπωσδήποτε στο βιβλιάριο ασθενείας του ασφαλισμένου. Οι συγκεκριμένες φυσικοθεραπευτικές πράξεις υπόκεινται στον εξής περιορισμό : **μέχρι δέκα (10) συνεδρίες η κάθε μία το χρόνο για την ίδια πάθηση, άπαξ.** Στις περιπτώσεις βεβαρημένων περιστατικών που χρήζουν περισσότερες των δέκα (10) συνεδριών, η έγκριση θα δίδεται από την ΑΥΕ της Μονάδας Υγείας ΙΚΑ του ασφαλισμένου με συμμετοχή ιατρού ανάλογης ειδικότητας και **μέχρι δέκα (10) ακόμα συνεδρίες.** Πέρα του αριθμού αυτού δεν θα δίδεται άλλη έγκριση.

Γ. Στην παράγραφο 6 του Γενικού Εγγράφου 735/14.2.11 ορίζεται ρητά ότι : *Οι παρακλινικές εξετάσεις, θεραπείες, κλπ. που αναγράφονται από τους συμβεβλημένους με τον ΟΠΑΔ και τον ΟΑΕΕ γιατρούς, εγκρίνονται στη συνέχεια από τους ελεγκτές του Ιδρύματος, οι οποίοι ακολουθούν τις ισχύουσες στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ οδηγίες. Οι εξετάσεις εκτελούνται στα εργαστήρια των Μονάδων Υγείας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ή στα συμβεβλημένα με το Ίδρυμα εργαστήρια και διαγνωστικά κέντρα.*

Επισημαίνεται ότι αρμόδιος ελεγκτής για την έγκριση των παρακλινικών εξετάσεων, θεραπειών κ.λπ είναι ο ελεγκτής της υπηρεσίας υγείας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ της περιοχής του ιατρείου του γιατρού. Οι γιατροί του ΟΠΑΔ και του ΟΑΕΕ πρέπει να ενημερώνουν τους ασφαλισμένους.

Στην ίδια παράγραφο ορίζεται επίσης ότι: *Στις Υπηρεσίες Υγείας του Ιδρύματος, στις οποίες δεν εκτελείται κάποια ιατρική εξέταση ή πράξη και παράλληλα δεν υπάρχει σύμβαση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για την εκτέλεσή της, η παραπομπή για αυτήν από γιατρό του ΟΠΑΔ ή του ΟΑΕΕ εγκρίνεται από τον Διευθυντή ή τον ελεγκτή της Μονάδας του Ιδρύματος και στη συνέχεια αποδίδεται δαπάνη μέσω της έκτακτης περίθαλψης.*

Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ θα παρακολουθεί τη συνταγογράφηση και τις παραπομπές για διαγνωστικές εξετάσεις, θεραπείες κ.λ.π των γιατρών του ΟΠΑΔ και του ΟΑΕΕ και σε περίπτωση παράβασης των σχετικών ρυθμίσεων, ο γιατρός θα αφαιρείται άμεσα από τη λίστα και θα ενημερώνονται ο Πανελλήνιος Φαρμακευτικός Σύλλογος, η Πανελλήνια Ένωση Διαγνωστικών Κέντρων και η αντίστοιχη Μονάδα Υγείας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

IV. Να λάβει γνώση με υπογραφή το προσωπικό των υπηρεσιών υγείας καθώς και το προσωπικό των Τμημάτων Παροχών και Οικονομικού των υπηρεσιών ασφάλισης.

Συν. 1 κατάσταση

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ακριβές Αντίγραφο
Η Προϊσταμένη Γραμματειακής
Υποστήριξης & Διοκ. Μέριμνας

01α 28.6.2011
ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ **ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ**

Γραμματεία

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Πληροφορίες: Γ. Βορεάδης
Τηλ.: 2310 999227 Fax: 2310 999293
e-mail: info@med.auth.gr
Κτίριο: Νέων Αμφιθεάτρων
Ιατρικής Σχολής (έναντι ΑΧΕΠΑ)

Θεσσαλονίκη 9/7/2010
Αριθμ. Πρωτ.: Α 12849

ΠΡΑΞΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Η Γενική Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής στη συνεδρίασή της αριθμ. 46/06-07-2010, ενέκρινε, σύμφωνα με το άρθρο 24 του Ν. 1268/82, το ακόλουθο πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών για το ακαδημαϊκό έτος **2010-2011**.

ΠΡΑΞΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Πρόγραμμα Σπουδών της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Έχοντας υπόψη:

- α) Το άρθρο 24 του Ν. 1268/82.
- β) Την απόφαση της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής αριθμ. 46/06-07-2010.

Ορίζουμε τα υποχρεωτικά και τα επιλογής μαθήματα που θα διδαχθούν και θα εξεταστούν οι φοιτητές της Ιατρικής Σχολής κατά το Πανεπιστημιακό έτος **2010-2011**, ως εξής:

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Μάθημα	Ώρες διδακτικού έργου/εβδομάδα			Σύνολο Ωρών βμήνου	Διδ. Μον.
	Διδασκαλία	Άσκηση	Σύνολο		
Α' ΕΞΑΜΗΝΟ					
Ιατρική Βιολογία (IA0273)	4	2	6	78	6
Ιατρική Φυσική (*2 ^ο) (IA0279)	4	2	6	78	6
Ιατρική Στατιστική (IA0278)	2	1	3	39	3
Ιατρική Πληροφορική I (IA0276)	2	1	3	39	3
Εισαγωγή στη Βιολογική Χημεία (IA0264)	3	1	4	52	4
Ανατομική I (*2 ^ο) (IA0245)	3	3	6	78	6
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ					
Ιατρική Γενετική (IA0255)	4	2	6	78	6
Βιολογική Χημεία I (IA0249)	4	1	5	65	5
Γενική Φυσιολογία (IA0256)	2	2	4	52	4
Ιστορία Ιατρικής (*1 ^ο) (IA0284)	2		2	26	2
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ					
Βιολογική Χημεία II (IA0250)	4	1	5	65	5
Περιγραφική Ανατομική II (IA0331)	3	3	6	78	6
Φυσιολογία I (IA0342)	4	2	6	78	6
Ιστολογία - Εμβρυολογία I (***) (IA0282)	2	2	4	52	4
Ξενογλ. Ιατρική Ορολογία I (IA0306)	3		3	39	3
Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ					
Φυσιολογία II (IA0343)	4	2	6	78	6
Ιστολογία - Εμβρυολογία II (***) (IA0283)	3	2	5	65	5
Περιγραφική Ανατομική III (IA0332)	4	1	5	65	5
Ξενογλ. Ιατρική Ορολογία II (IA0311)	3		3	39	3
Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ					
Γεν. Παθ. και Παθολ. Ανατομική (IA0254)	4	2	6	78	6
Μικροβιολογία I (IA0297)	3	2	5	52	4
Υγιεινή (IA0338)	2	2	4	52	4
Ιατρική Νομολογία και Δεοντολογία (IA0275)	2		2	26	2
Εισαγωγή στην Παθολογική Φυσιολογία (IA0366)	2		2	26	2

Μάθημα	Ώρες διδακτικού έργου/εβδομάδα			Σύνολο Ωρών μήνου	Διδ. Μον.
	Διδασκαλία	Άσκηση	Σύνολο		
ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ					
Ειδική Παθολ. Ανατομική Ι (ΙΑ0384)	4	3	7	91	7
Κοινωνική Ιατρική (ΙΑ0294)	2	2	4	52	4
Χειρουργική Ι (ΙΑ0345)	4	4	8	104	8
Μικροβιολογία ΙΙ (ΙΑ0298)	2	2	4	52	4
Φαρμακολογία Ι (ΙΑ0339)	2	1	3	39	3
Παθολογία Ι (ΙΑ0320)	4	4	8	104	8
Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ					
Χειρουργική ΙΙ (ΙΑ0346)	6	6	12	156	12
Αναισθησιολογία (*8°) (ΙΑ0244)	1	1	2	26	2
Ουρολογία (ΙΑ0317)	2	2	4	52	4
Φαρμακολογία ΙΙ (ΙΑ0340)	3	2	5	65	5
Ορθοπαιδική (*8°) (ΙΑ0316)	2	2	4	52	4
Η' ΕΞΑΜΗΝΟ					
Ψυχιατρική (ΙΑ0349)	3	2	5	65	5
Απεικον. Διαγνωστική Ι (ΙΑ0247) (16 ώρες Γενικές Αρχές Ακτινοθεραπείας)	2	4	6	78	6
Κλινική Ανοσολογία (ΙΑ0289)	1	1	2	26	2
Νευρολογία (ΙΑ0302)	3	2	5	65	5
Ω.Ρ.Λ. (ΙΑ0351)	1	3	4	52	4
Θ' ΕΞΑΜΗΝΟ					
Παθολογία ΙΙ (*10°) (ΙΑ0321)	8	8	16	208	16
Δερματολογία (*10°) (ΙΑ0260)	1	1	2	26	2
Απεικον. Διαγνωστική ΙΙ (ΙΑ0248)	2	4	6	78	6
Πνευμονολογία (ΙΑ0334)	3	2	5	65	5
Καρδιολογία (ΙΑ0287)	1	2	3	39	3
Οφθαλμολογία (ΙΑ0318)	2	2	4	52	4
Ι' ΕΞΑΜΗΝΟ					
Παιδιατρική Ι (ΙΑ0325)	4	10	14	182	14
Παιδοχειρουργική (ΙΑ0328)	1	1	2	26	2
Μαιευτική - Γυναικολογία Ι (ΙΑ0295)	6	6	12	156	12
Ιατροδικαστική και Τοξικολογία (ΙΑ0383)	2	2	4	52	4
Επείγουσα Ιατρική - Πρώτες Βοήθειες (ΙΑ0267)	2	0,3	2,3	30	2,3
Νευροχειρουργική (ΙΑ0305)	1	1	2	26	2
ΙΑ' - ΙΒ' ΕΞΑΜΗΝΟ					
Παθολογία (ΙΑ0319)	5	30	35	350	25

ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ
Ταχ. Δ/ση : Αγ. Κων/νου 8, ΤΚ 10241-Αθήνα
Πληροφορίες: Ν.Κικίλιας
Email: diefygyp_anper@ika.gr
Τηλέφωνο: 210-5215224-5-6-7
Fax : 210-5228509

22/9/11
Αναρτητέο στο διαδίκτυο

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα 16/9/2011

Αριθμ. Πρωτ.

Γ 32 / 1006

ΠΡΟΣ:

1. Όλες τις Νομαρχιακές, Τοπικές Μονάδες Υγείας και Νοσοκομεία ΙΚΑ-ΕΤΑΜ
2. Όλα τα Υποκ/ματα και Παρ/ματα ΙΚΑ ΕΤΑΜ
 - α) για τις Οικονομικές Υπηρεσίες
 - β) για τα Τμήματα Παροχών
 - γ) για τις Υπηρεσίες Υγείας που δεν λειτουργούν με αυτοτέλεια

ΘΕΜΑ : «Παραπεμπτικά φυσικοθεραπείας ΙΚΑ»

ΣΧΕΤ.: 1. Η με 43/24-6-2011 Εγκύκλιο της Διοίκησης ΙΚΑ (σελ.7- παραγρ. Δγ)
2. Το με ΑΠ Γ32/1314/6-8-2009 Γενικό Έγγραφο μας

Αναφορικά με την ανωτέρω σχετική εγκύκλιο, σας διευκρινίζουμε ότι οι συμβεβλημένοι ιατροί ΟΠΑΔ και ΟΑΕΕ δεν θα προμηθεύονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες ΙΚΑ ΕΤΑΜ παραπεμπτικά φυσικοθεραπείας ΙΚΑ (αρ. τυποποίησης 120114001).

Οι συμβεβλημένοι ιατροί ΟΠΑΔ και ΟΑΕΕ θα συστήνουν την αναγκαιότητα εκτέλεσης φυσικοθεραπευτικών πράξεων :

- είτε σε απλές ιατρικές γνωματεύσεις, οι οποίες θα φέρουν όλα τα τυπικά στοιχεία όπως τα στοιχεία του ασφαλισμένου (ονομ/νυμο, αρ.μητρώου ΙΚΑ, ΑΜΚΑ, διεύθυνση κατοικίας, τηλέφωνο, είδος πάθησης, φυσικοθεραπευτικές πράξεις) καθώς και τα στοιχεία του ιατρού (ΑΜΚΑ, το διακριτικό "ιατρός συμβεβλημένος με τον ΟΠΑΔ" ή "ιατρός συμβεβλημένος με τον ΟΑΕΕ" με τον ειδικό αριθμό του ιατρού στον ΟΑΕΕ).
- είτε σε ηλεκτρονικά παραπεμπτικά ιατρικών πράξεων, το οποίο ισχύει για όσους συμβεβλημένους ιατρούς ΟΠΑΔ και ΟΑΕΕ έχουν ενταχθεί στην ηλεκτρονική συνταγογράφηση.

Η έγκριση εκτέλεσης φυσικοθεραπευτικών πράξεων επί των ανωτέρω παραπεμπτικών, θα γίνεται από τους ελεγκτές ΙΚΑ της περιοχής του συμβεβλημένου ιατρού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις εγκυκλίους για την παρεχόμενη φυσικοθεραπεία (βλ. σχετ. 2).

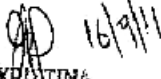
Το παρόν έγγραφο ισχύει για το μεταβατικό στάδιο της μεταφοράς και ένταξης των ταμείων και μέχρι της πλήρους λειτουργίας του ΕΟΠΥΥ.

Παρακαλούμε, με ευθύνη των Διευθυντών να ενημερωθούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΦΕΙΑΔΗΣ

Αιτίρβλ. Αντίγραφο
Η Προϊστάμενη Τμήματος
Γραμματειακής Υποστήριξης
και Διοικητικής Μέριμνας

ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ ΧΡΥΣΤΙΝΑ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1) Γραφείο Διοικητή
- 2) Γραφείο Υποδιοικητή
κ. Σαριβουγιούκα
- 3) Διεύθυνση Παροχών
- 4) Διεύθυνση Φαρμακευτικής
- 5) Διεύθυνση Επιθεώρησης Υπηρεσιών Υγείας
- 6) Διεύθυνση Προμηθειών και
Χημικών Υπηρεσιών
- 7) ΟΙΣ - ΙΚΑ
Επιχειρησιακή Ομάδα Υγείας

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Χατζηχριστοδούλου Α., Τσάμης Ν., (2003). Η οργάνωση και η λειτουργία των ιδιωτικών εργαστηρίων φυσικοθεραπείας στην Ελλάδα. Πιλοτική Μελέτη.
- Κώδικας δεοντολογίας Π.Σ.Φ.

Ιστοσελίδες

- www.med.uoa.gr
- www.med.auth.gr
- www.med.uth.gr
- www.opengov.gr

Νόμοι

- Ν. 775/70

Προεδρικά Διατάγματα

- Π.Δ. 90/1995